

FÖLDRAJZI KUTATÁS MÓDSZERTANA 1.

FÖLDRAJZ ALAPSZAK
(NAPPALI MUNKAREND)

TANTÁRGYI KOMMUNIKÁCIÓS DOSSZIÉ

MISKOLCI EGYETEM
MŰSZAKI FÖLDTUDOMÁNYI KAR
FÖLDRAJZ-GEOINFORMATIKA INTÉZET

Miskolc, 2018

TARTALOMJEGYZÉK

1. Tantárgyleírás
2. Tantárgytematika (óraóra lebontva)
3. Gyakorlati feladatok
4. Egyéb követelmények

1. TANTÁRGYLEÍRÁS

<p>Tantárgy neve: Földrajzi kutatás módszertana 1. Tárgyfelelős: Dr. Szalontai Lajos, adjunktus</p>	<p>Tantárgy kódja: MFKST6209 Tárgyfelelős tanszék/intézet: Földrajz-Geoinformatika Intézet Tantárgyelem: K</p>
<p>Javasolt félév: 2.</p>	<p>Előfeltételek: nincs</p>
<p>Óraszám/hét (ea+gyak): 0+3</p>	<p>Számonkérés módja (a/gy/v): gyakorlati jegy</p>
<p>Kreditpont: 3</p>	<p>Tagozat: nappali</p>
<p>Tantárgy feladata és célja: Megismertetni és elsajátíttatni a hallgatókkal a földrajzi kutatás módszereit, különös hangsúllyal az empirikus vizsgálatokra. Ez magába foglalja az elméleti ismereteket, a terepi gyakorlatokat, majd a számítógépes feldolgozás módszereit. Cél, hogy a két féléves tárgy után a hallgatók képesek legyenek önálló kutatás megszervezésére és véghezvitelére, szakdolgozati kutatásuk megalapozott kivitelezésére majd erről előadás formájában be is tudjanak számolni.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> Ismeri az általános földrajzi diszciplínák alapvető összefüggéseit természet-, társadalom-, valamint részben regionális földrajzi területen. Ismeri a geográfia alapvető módszereit a természet- és társadalomföldrajz fő szakterületein. Ismeri a földrajzi gondolkodás alapvető jellegzetességeit, a geográfiai elemzés követelményeit. Ismeri a földrajzi szakterülettel kapcsolatos természeti folyamatok, természeti erőforrások, élő és élettelen rendszerek alapvető működési elveit. Ismeri a természeti és az ezekkel összefüggésben lévő antropogén folyamatok törvényszerűségeit. Ismeri a természet- és társadalomföldrajz témakörébe tartozó adatgyűjtési, adatrögzítési, és adatfeldolgozási módszereket. <i>képesség:</i> Képes a geográfia alapvető módszereinek a természet- és társadalomföldrajz fő szakterületein való alkalmazására. Képes az általános földrajzi diszciplínák alapvető összefüggéseit természet-, társadalom-, valamint részben regionális földrajzi területen meglévő összefüggések átlátására. Képes a földrajz szakterületén szerzett tudását alapvető gyakorlati problémák megoldására alkalmazni, beleértve azok számításokkal történő alátámasztását is. Képes logikus földrajzi állítások megfogalmazására, azok feltételeinek és az azokból levonható következtetések pontos megadásával. Képes alapvető természet- és társadalomtudományi ismeretei alapján a rokon- és társtudományok térreleváns eredményeinek értelmezésére. Képes a földrajzi problémák felismerésére, megfogalmazására. Képes geográfiai elemzéseket végezni. <i>attitűd:</i> Törekszik a földrajztudományi elméletek, paradigmák, elvek minél teljesebb megismerésére. Együttműködő, kapcsolatteremtő attitűd jellemzi, a kommunikációs problémamegoldást részesíti előnyben. Nyitott a szakmai eszmecserére, a szakmai együttműködésre, törekszik arra, hogy feladatainak megoldása a munkatársak véleményének megismerésével, lehetőség szerint együttműködésben történjen. <i>autonómia és felelősség:</i> Alapvető elméleti és alkalmazott földrajzi és releváns környezettudományi szakmai kérdésekben önállóan, források felhasználásával hoz döntéseket. Felelősséggel vállalja szakmája értékrendjét, feladatainak elvégzése során együttműködik más szakterület szakembereivel. Önállóan működteti a szakterületén a kutatásban használt laboratóriumi, terepi berendezéseket, eszközöket. A geográfiai elemzések eredményeiből következő önálló döntéseket hoz meg.</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása: 1. Bevezetés: a természet- és társadalomtudományi kutatás alkalmazásának területei,</p>	

- változók, kutatási indítékok, elméletalkotás, az okság természete.
2. A kutatás terve: irodalom tanulmányozása, kutatási cél, elemzési egységek, idődimenzió, kutatási módszer megválasztása, források kijelölése.
 3. Zajló és lezárt kutatások bemutatása
 4. Természet-, társadalomföldrajzi adatbázisok és azok használata
 5. Kvalitatív és kvantitatív kutatási módszerek I.
 6. Kvalitatív és kvantitatív kutatási módszerek II.
 7. A mérés, a mérés terjedelme, mérési szintek.
 8. Kérdőíves vizsgálatok, kísérletek, terepkutatás, megfigyelés, beavatkozás mentes vizsgálatok, hatásvizsgálatok.
 9. Kérdőívek, kérdőívszerkesztés (online szerkesztőprogramok használata)
 10. Kérdőívek, kérdőívszerkesztés (online szerkesztőprogramok használata)
 11. Adatelemzés: kódolás, az adatfeldolgozás megkezdése.
 12. Adatfelvitel és adatfeldolgozás Excelben, adatelemzés alapfokon, egy- és kétváltozós elemzés.
 13. Féléves részfeladatok prezentálása - értékelése
 - 14 Gyakorlati jegy pótlása.

Oktatási módszerek: Számítógépes kivetítővel (projektor) támogatott előadás. Tansegédlet a településföldrajz és térképezése fogalmainak, módszereinek elsajátításához. Esetenként a számítógépes labor használata, különböző statisztikai oldalak, térinformatikai szoftverek alkalmazása.

Számonkérés módja: A félév során ki- és megjelölt feladatok megfelelő teljesítése. A félév során maximum három hiányzásnál nem lehet több. Ellenkező esetben gyakorlati jegy pótlására kötelezett az illető. A gyakorlati jegy pótlásához szükséges feladatokat és megtanulandó tételeket a gyakorlatvezető tanár jelöli ki, annak függvényében, hogy a félév során hány alkalommal hiányzott az illető és mely órákról.

A félévi részfeladatokra kapott eredményekből adódik össze a félév végén megkapott érdemjegy.

Értékelés:

100–85% jeles; 84–75% jó; 74–63% közepes; 62–51% elégséges; 50–0%: elégtelen.

Kötelező és ajánlott irodalom jegyzéke:

Babbie, E.: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi Kiadó Budapest, 1999. 704p.
Excel adatbáziskezelés

CIA Worldfactbook, Eurostat, KSH adatbáziskezelés

Cloke, P; Cook, I; Crang, Ph; Goodwin, M; Painter, J; Philo, C: Practising Human Geography. SAGE 2004. 416p.

Hoggart, K; Lees, L.; Davies, A: Researching Human Geography. Oxford University Press, London, 2002. 359p.

Bryman, A: Social Research Methods. Oxford University Press, London, 2008. 748p.

Héra G – Ligeti Gy: Módszertan, A társadalmi jelenségek kutatása, Osiris Kiadó, Budapest 2005, 375p.

2. TANTÁRGYTEMATIKA

DÁTUM (hónap/nap)	GYAKORLAT
02.16.	Bevezetés: a természet- és társadalomtudományi kutatás alkalmazásának területei, változók, kutatási indítékok, elméletalkotás, az okság természete.
02.23.	A kutatás terve: irodalom tanulmányozása, kutatási cél, elemzési egységek, idődimenzió, kutatási módszer megválasztása, források kijelölése.
03.02.	Zajló és lezárt kutatások bemutatása
03.09.	Természet-, társadalomföldrajzi adatbázisok és azok használata
03.10.	Kvalitatív és kvantitatív kutatási módszerek, elemzések I.
03.16.	Oktatási szünet
03.23.	Kvalitatív és kvantitatív kutatási módszerek, elemzések II. A mérés, a mérés terjedelme, mérési szintek
03.30.	Oktatási szünet
04.06.	Kérdőíves vizsgálatok, kísérletek, terepkutatás, megfigyelés, beavatkozás mentes vizsgálatok, hatásvizsgálatok.
04.13.	Kérdőívek, kérdőívszerkesztés (online szerkesztőprogramok használata)
04.20.	Kérdőívek, kérdőívszerkesztés (online szerkesztőprogramok használata)
04.27.	Adatelemzés: kódolás, az adatfeldolgozás megkezdése.
05.04.	Adatfelvitel és adatfeldolgozás Excelben, adatelemzés alapfokon, egy- és kétváltozós elemzés.
05.11.	Féléves részfeladatok prezentálása - értékelése
05.18.	Gyakorlati jegy pótlása.

3. GYAKORLATI FELADATOK

- online kérdőív szerkesztése (figyelembe véve a kérdőív szerkesztésének szabályait) a hallgató által megjelölt témakörben € egyéni feladat
- online kérdőív beérkező adatainak elemzése, bemutatása
- A hallgató által megjelölt település természetföldrajzi, társadalom-gazdaságföldrajzi adatainak összegyűjtése – elemzése, szöveges leírása
- Térkép szerkesztés, geoinformatikai módszerek bemutatása
- TEIR rendszer oktatási óráján való részvétel, illetőleg a rendszer által biztosított adatok, adatsorok használata a féléves munka során

4. EGYÉB KÖVETELMÉNYEK

Nincs egyéb követelmény.